

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

ADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Károly-körút 7. sz.
hova az előfizetési összegek valamint a
Leiratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Leiratok nem lesznek visszatérve.

TARTALOM. A ládakérdéshez. — Rosz dohánytermés. — Vegyesek. — Hirdetések

A ládakérdéshez.

Gyakran látunk szigorú tel folyamán a folyamodon uszkáló jégtömböket, melyek nem engednek semminek, csak a napsugár hatalmának. Ehhez a természeti játékhoz hasonlít a mi, a ládakérdésben tanúsított működésünk. Jégtömbhöz hasonlít ez a kérdés, mely csak a nap sugarától olvadhat.

És ha ez olvadás eddig nem állt be, ha működésünk sikertelen maradt, nem szabad csüggednünk, nem szabad azt gondolnunk, hogy a tél örökké fog tartani. Az igazságtalanság igazságtalanság marad mindörökké. És vajjon be kell-e bizonyítanunk, hogy ez általunk annyiszor említett kérdés igazságtalanságot képez?

A kenyéradó egyszerűen azt mondja: Ha nem tetszik, válasz magadnak más foglalkozást. Így beszélhet egy magános ember, habár ettől sem coulans az ilyen beszéd, de egy államnak így beszélni nem szabad. Az államnak első sorban az igazságokat kell tekinteni, neki nem szabad kicsinyeskedő érdekekre fordítani figyelmet, a melyek neki csekély anyagi hasznót hoznak. Igaz, hogy az állam ez esetben is, mint üzletet kötő fel jár el, de azért nem szabad neki elfelejteni azon alkatelemeket, melyek az állam lényegét képezik.

Az a körülmény, hogy a nagytőzsdések óhajuknak kérésekkel és petíciókkal nem adnak nyomatékokat, úgy látszik a kompetens személyeknél azt a védelmet kelti, hogy a nagytőzsdések e kérdés megoldása iránt csak kevésbé érdeklődnek. Pedig a kérdés egészen máskepp áll. A midőn az ismert rendelet, a ládakérdés saját számlára való átvételéről kiadott, akkor a súlyosan megkárosodottak nagyrésze a rendelet visszavonása iránt nyújtott be folyamodványt a pénzügyminiszteriumhoz. Tisza Kálmán, az akkori pénzügyminiszter a folyamodókat, azzal az indoklással utasította vissza, hogy mindenkinek jogában áll nagytőzsdéjét három hónap alatt feladni. Az ilyen indoklás csak az erősnek felel, melylyel a gyengét sújtja. Minden elfogulatlan ember igazat fog nekünk adni. Jól tudták, hogy az a néhány száz

nagytőzsdés szerény keresetere rá van szorulva és nem bír majd azzal a bátorsággal, hogy jogát visszaadja. Ehhez az igazságtalansághoz járul még az, hogy e rendelet azokat is érzékenyen sújtotta, kiknek biztos szerződés volt a kezükben.

Ha ma egy nagytőzsdét engedélyeznek valakinek, a szerződésben legalább annyit áll, hogy kötelezve van a ládakérdés saját számlára való átvételére. De Tisza Kálmán pénzügyminisztersége alatt ez az eset nem forgott fenn, mivel másként a nagytőzsdéseket nem lett volna szabad a kellemetlen alternatíva elé állítani.

És ez különös visszautasításnak az volt a következménye, hogy a nagytőzsdések legnagyobb része kétkedéssel tekintett a kérdés kedvező megoldásának lehetőségére. A vagy, vagy még most is fülébe cseng azoknak, kik munkájukat, szorgalmukat és egészségüket egy ügy szolgálatába bocsájtják, a mely igazán sokkal kevesebb anyagi haszonnal jár, minthogy a ládakérdés felett egyszerűen napirendre terjenek.

Igy történt, hogy ez ügy ma ép oly stádiumban van, mint tíz évvel ezelőtt. Nem vettek figyelembe, és ha mégis néha megtörtént, úgy csakhamar ismét a feledés homályába merült és ad acta tétett. Daczára a skepsisnek, melylyel a nagytőzsdések a saját ügyük iránt viseltek, a ládakérdés addig nem fog leütni a napirendről, a míg számára méltányos megoldást nem találtak. A nagytőzsdések, daczára annak, hogy nem bíznak ez ügyben, mégis, mint követelők, állanak azokkal szemben, a kik ez ügy elintézésében jogaik sérelmét látják.

Ezen tudatban várjuk e kérdés rövid idő alatt való megoldását és nem tekinthetjük az el nem intézését másnak, mint egy határozatlan időre való elhalasztásnak. Elintézetlenül a kérdés nem maradhat, mert a jog jog marad mindörökké.

Rosz dohánytermés.

Ha az idej, úgy minőségre, mint mennyiségre nevezve rosz dohánytermés

az eladásra látható befolyást nem is gyakorolt, mivel még óriási dohánymenyiség van fölhalmozva, már most is gondoskodni kell arról, hogy főképen elejét vegyük annak a bajnak, mely szerint az alsóbbrendű minőségek mindig rosszabbakká válnak. Az ország minden részéből panaszok érkeznek, hogy úgy a „közönséges, magyar pipadohány“, mint a kapadohány napról-napra rosszabbakká válnak. Ez a körülmény a legnagyobb figyelmet igényli, mivel épen az a kétfajta az, melyet a nép fogyaszt. Joggal vetjük fel a kérdést, mi lesz a jövőben, ha ez a két fajta az utóbbi években mindig rosszabb lesz?

Valóban a mindig kisebbedő termelési eredmények nem engedik meg a reményt, hogy a két fajta fogyasztó számára kedvezőbb viszonyokat fog fel-tüntetni. Ki tudja azonban, hogy e hatnyatás, a rosz termés terhére írható-e?

Mert lehetőség, hogy a beraktározásnál kivetett rosz kezelés oka e dohány rosszabbulásának. Talán a nedves dohány nagyon is gyorsan csomagoltatik, talán a nedves helyiségek vannak ártalmára, talán a szállításhoz nem a kellő gondossággal járnak el. Egyszóval lehetséges, hogy a megrosszabbulás okai ezekben a viszonyokban is rejlenek. Akármint is van e két fajta a m. kir. dohányjövodek számára sokkal fontosabb, mintsem, hogy fogyasztásának visszamenetelét, minden képzelhető eszközzel megakadályozni ne törekednek. Minthogy az előföldön nemcsak a paraszt, hanem az előkelőbb ember is a pipát kedveli, a vágott pipadohány fogyasztásának visszamenetelére semmi esetre sem lehet indokolt. Ellenkezőleg tekintettel arra, hogy az előbb virágzó csempészlet hál' Istennek a minimumra szorítottatott, a pipadohány fogyasztásának emelkedni kellett volna.

De nemcsak e két fajta igényel meggondos kezelést, hanem a többi fajta is, ha a dohányfogyasztás emelkedését akarják elérni. A közép és finom minőségek konsumját is nagyban befolyásolja, a csomagolás czelszerűtlen volta, a tulságos hosszú tekvés a raktárakban és az a tény, hogy a dohány erejét és

gyengeségét a csomagolás sokszor fordítva tünteti fel.

Mert a pipás ember a szivarozótól abban különbözik, hogy míg utóbbi a változatosságot szereti, előbbi a legcsekélyebb változástól is irtózik, még ha ez a minőséget meg is javítaná.

Szenvedélyes pipadohányzók számára kell, hogy ugyanabból a minőségűből nagyobb mennyiségek raktáron legyenek és ha ez eset a „lf. magyar pipadohányról“ (Cset. Verpeléti, Muszk. Réth) nem állhat mindig fenn, ezek a fajták csakhamar a forgalomból kerülnek és olyanokkal pótolatnának, amelyek mindig kaphatók. Példaképen a „finom magyart“ említjük, a mely mindig egyforma kelendőségnek örvend és még Ausztriába is szállítatik.

A mi a dohánynevek csomagolását illeti, ma még ott tartunk, ahol egy negyed századdal ezelőtt. Már hat évvel ezelőtt tudtunkkal a szándék fennállott, hogy a jobb és különlegességi dohányfajtákat 100 gramonként pergament papírba csomagolják, de a szándék szándék maradt. Egy 35 kros dohánycsomag kinézése ma absolute nem olyan mutató, mint annak lenni kellene. A kis címcsekék, melyek a csomagokon lógnak, ma is oly kinézést adnak a csomagoknak, mint ha pamut lenne bennök. Azonkívül e papír könnyen szakad, a mi a tőzsdéseknek az eladásnál gyakran kellemetlenkeget okoz. De a kisebb csomagoknak, (a melyek zsákokban vannak) külsejét is meg kellene változtatni.

A zsák nem lehet csomagolási eszköz csomagdohány számára. Ezt is megadták neki néhány évvel ezelőtt változtatni.

Látszólag nagyon jelentéktelen dolgok ezek, de azért a fogyasztásra nézve nagy befolyással vannak. Megköveteljük azt, hogy minden haladás vívmányai a dohánykezelés szolgálatába állítsanak, hogy az eladó ne kapjon egy árut, a mely kényteleníti őt, hogy a vevőnek az eladáskor egy egész beszédet tartson.

Sajnálatos az, ha a termelés hanyatlott, de ez nem zárja ki, hogy az eladásba kerülő árú minősége egyforma jó ne maradjon. A dohányjövődék nem egy rossz termést viselhet el a nélkül, hogy hatását a forgalomnál éreztetnie kellene. E sorokkal csak a m. kir. dohányjövődék figyelmét akarjuk a pipadohány hanyatlására terelni. Most a rossz termés idején jobban kell neki megmutatni, mint máskor, mire képes, és jobban, mint máskor kell figyelmét a pipadohány hanyatló fogyasztására irányítani.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Mult évig nagytőzsdémet 9—2 óráig tartottam nyitva, ez idő alatt a hozzámjött kistőzsdéseknek árukat szolgáltattam ki.

Én a miniszteri rendelet értelmében cselekedtem, a mely szerint a nagytőzsdéseknek ugyanabban az időben kell szivarokat és dohányt kiszolgáltatni, a melyben a dohányraktár azt teszi. Minthogy dohányraktár 9—2 van nyitva, 20 éven keresztül én is éjjeleskedtem. Mult évben egy pénzügyi biztos járt hozzám, aki eszembe juttatta a 26404 VII. 1887. rendeletet, amely szerint a zárórának 12-kor és 6-kor kell bekövetkezni: úgy, hogy az üzlet ettől fogva 8—12 és 2—6. volt nyitva tartandó. Minthogy társaimnál tudakozódva azt a választ nyertem, hogy ők is ugy tesznek én is alkalmazkodtam a szabályokhoz. Nemsokára azonban egy más pénzügyi biztos jött hozzám, a ki viszont kijelentette, hogy az üzletnek reggel 8-tól este 8-ig kell nyitva lenni, ő szinte egy rendeletre hivatkozott, mely véleménye szerint szintén érvényben van. Mi a helyes? Nem borzaszló, hogy ily csekélységek miatt az embert folyton zaklatják? Nincs ez ellen orvoslás?

Tisztelettel

X. Y. Z.

Feleletünk a következő:

A 26404 VII. 1887 sz. rendelet, a melyet a budapesti pénzügyigazgatóság a pénzügyminiszterium rendeletére publikált a pénzügyigazgató részéről, az ország valamennyi pénzügyigazgatóságainak közlés végett átadott. Tekintettel arra, hogy e rendelet sohasem vonatott vissza, ez ma is érvényben van, ha az 1890-ben kinyomatot eladási szabályzatok, a nyilvánvaló tévedést tartalmazzák, mely szerint a régebbi intézkedésekhez kell visszatérni. Ennek oka csak az, hogy az 1870-ből eredő füzetet a szükséges korrekтура nélkül nyomatták ki. Mert ha a gondos átnézés megtörtént volna, csakhamar arra az eredményre kellett volna jutni, hogy e tekintetben miniszteri rendelet áll fenn, mely addig marad érvényben a míg az illető miniszterium vissza nem vonja (mi nem történt meg).

Hogy a vidéken némely pénzügyi biztos ur ilyen lappaliakkal tölti idejét, azt valóban nem tudjuk megérteni. Milyen óriási baj az, ha nagytőzsdés az éveken át követett szokást be nem tartja, vagy a biztos ur kedvéért egy idő beosztást fogad el, mely senkinek sem kell? A nagytőzsdés első sorban kereskedő, és az érdekét el nem fogja hanyagolni, még ha üzletét hosszabb ideig is kell nyitva tartani. A legelső sorban azonban a pénzügyőri organumoknak a törvényes rendelkezéseket kell betartani. Mi csak azt panaszolhatnók, hogy az így megkínzott nagytőzsdés egy jegyzőkönyvet vétessen fel, hogy a felsőbb hatóság tudomást nyerjen ez eljárásról. Csak ez az eszköz van hivatva s rend megteremtésére és más semmi sem.

Vegyések.

Dobánytermelő kísérleti állomás. A földmívelésügyi miniszter a dohánytermelés érdekében a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a dohánytermelési kísérleti állomás felállítását határozta el. Ez állomás hivatva lesz e fontos termelési ágazat érdekében a tudományos kísérletezés útján működni és azt egyuttal a gyakorlati téren is fejlődésében támogatni. Az állomás szervezésére vonatkozó előmunkálatok a földmívelésügyi miniszter között most kerülnek tárgyalás alá.

A fogyasztási szövetkezet. Nagyon hasznos es jól megírt munka jelent meg e címen Losonci Szabó Endre, ismert nevű közgazdasági írónk tollából. Hazánkban a fogyasztási szövetkezetek kevéssé vannak elterjedve. Hogy pedig e szövetkezetek mennyire áldásosak, azt az angol fogyasztási szövetkezetek és a német hitel-szövetkezetek legjobban bizonyítják. Ez a könyv nagy szolgálatot tehet a fogyasztási szövetkezetek barátainak s azoknak, akik ily szövetkezetek létesítésén fáradoznak. A könyv ismerteti a fogyasztási szövetkezetek előnyeit és év a túlzó remények táplálásától. Ismerteti a szövetkezetek létesítésének föltételeit és módjait, az ügykezelést, melyek különösen az áruk beszerzésére elárúsítására és kezelésére vonatkozó részletei tanulságosak, végül a fogyasztási szövetkezetek könyvitelét, megfelelő mintákkal és az ellenőrzés gyakorlást magyarázza meg. A 7 ives terjedelmű munka, mely az „Alkotmány“ nyomda vállalat kiadásában jelent meg, 60 krajczárba kerül.

A bérletjegyek kiadása. A Magyar Állam vasutak igazgatóságának értesítése szerint az 1897-re érvényes bérletjegyeket az utazó közönség kényelme érdekében az igazgatóság titkári hivatalán kívül (Andrássy-ut 75.), a Magyar Államvasutak budapesti és bécsi menetjegyirodáiban is (Budapest, Hungária szálló; Bécs, Kärntnerring, Grand Hotel) kiadják. Az említett vasut összes saját vonalain érvényes éves bérletjegyek árai I. osztály 550 forint, II. osztály 350 forint, III. osztály 200 forint; azonkívül minden jegyért 1 főt kiállítási illeték fizetendő. A bérletjegyek megrendelése alkalmával a megrendelő nevének és foglalkozásának közlése mellett a jegy ára és a megrendelő látogatójegy nagysága aréképe a Magyar Államvasutak főpénztárának (Audapest, Andrássy-ut 75.), vagy pedig a Magyar Államvasutak budapesti menetjegyirodájának (Hungária szálló), illetőleg bécsi menetjegyirodájának (Kärntnerring, Grand Hotel) bérment megküldendő.

Az Osztrák-Magyar Bank osztraléka. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma ülést tartott, amelyen megállapították az 1896-iki üzleti év osztralékát. A tiszta nyereség 6.803.324 forint. Részvéneknél 43 forint 40 krajczár (7-233%) lesz az osztralék. Az 1896-ik év második szelvényére tehát 28 forint 40 kr. esik. A bank tiszta jövedelméből a két állam összesen 205.895 forint 47 krajczár kap és a bank 24319 frt 93 krajczár jegyadót fizet.

A nyereségfelosztás részletes adatai a következő: Az alapszabályok 102. cikke szerint a részvényeseket mindenképpel a 90 milliót tevő befizetett részvénytőkének 5 százaléka, azaz négy és félmillió forint illeti. A 2.303.323 frt. 90 krajczár tevő megmaradó összegből a nyugdíjalapnak 4 százalékos hányad, azaz 92.132 forint 96 krajczár jut, a mi után még 2.211.190 forint 94 krajczár marad meg. Illetl továbbá a részvényeseket az osztraléknak a befizetett részvénytőka 7%-ig való kiegészítésére további 2%, azaz 1.800.000 forint. A 4.111.190 forint 94 krajczár tevő maradéknak egyik fele a részvényesek közt szétosztandó százalékhöz

hozászámitandó, míg a másik fele a két állam javára esik. E szerint a részvényeseknek mint 7 százalékos osztalék [6,300.000 forint, továbbá a fenti felesleg fele, azaz 105.595 forint 47 kr. jut, és azonkívül az 1895-ben ki nem osztott nyereség, a mely 13,451 forint 73 krajezárt tett ki, összesen tehát 6,519.047 forint 20 krt. Az 1896-évének az osztaléka tehát részvényenként 43 forint 40 kr, vagyis a befizetett részvénytőkének 7.233 százaléka, míg ez tavaly 44 forint 20 krajezárt, vagyis 7.301 százalékot tett ki. Az 1896. II. felére, mint osztalék hátralék még 28 frt. 40 kr. esik, a mely a mérlegnek a február 3-ára egybehívott közgyűlés általi jóváhagyása után kifizetésre fog kerülni. A két állam nyereségrészesedése, a melyből 70 százalék az osztrák és 30 százalék a magyar államra esik, az 1896. évre összesen 295.595. frt 47 krt tesz. Ugyanezen összeg, mint az alapszabályok 84. cikkje szerint a bank által. 1896. évre fizetendő 5 százalékos bankjegydó (24.318 frt 93 krt) a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kölcsönadóságának leírására fordítatik, ami által ez az adósság 79.892,545 frt 7½ krra redukálódik.

Paritási állami szállításoknál. Bilinszki osztrák pénzügyminiszter október 1-i budgetbeszédében kijelentette, hogy a vámszövetségi tárgyalásoknál kieszközölte, hogy az állami szállításoknál ne lehessen az ajánlkozók nemzetiségét tekintetbe venni s csak a föltételek legyenek mértékadók. A magyar iparosok tegnapelőtt gömöri Szontágh Pál fölolvadásának hatása alatt elhatározták, hogy az irányban kifogják kérni a kormány nyilatkozatát, és védelmét. Most Fremdenblatt egy mentegetőző közleményt hoz, mely kijelenti, hogy a miniszter nyilatkozatából nem szabad azt kimagyarázni, hogy a kormány nem választhatja szabadon liferánsait, csak azt, hogy a nemzetiség egy-maga nem lehet ok a szállításból való kizárásra. Ezzel az osztrák kormány édesíteni akarja a kereső pirulát, mintegy kibúvót mutatva arra, hogy a kormány ezentul is kedvezhet a magyar iparnak, csak nem azon a czímen, hogy — magyar. Üdvös volna, hogy az iparosok nyugodjanak meg ezzel a magyarzáttal, mert nem engedhető meg, hogy a kormánynak szerződészerűleg megtiltassék a saját hazája iparának pártolása és nem méltó a kormányhoz e törvényt azzal a vigasztalással elfogadni, hogy majd az előre megmutatott kibúvón ki fogja játszani a szerződést.

A vásárcsarnok jövedelmét a főváros a mostani évre félmillió forintban irányozta elő. A csarnokok megnyitását azonban napról-napra halasztják s így a preliminált jövedelem is egyre fogyatkozik. Az áruhelyekre az előjegyzések lassan folynak s eddig a csarnokoknak alig harmadreszt foglalták le. A fokaf el vannak készülve arra is, hogy a főváros a csarnokok megnyitása után a piacokat beszünteti, akkor inkább házhoz szállítják áruiikat, mint hogy napi keresményöket a csarnokokban a helypénzre fizessék. Általában az egész intézmény iránt kevés bizalom tapasztalható s a tanács már el is kezdi belátni, hogy vérmes reményeiben csalódott.

A biztosító társaságok ellenőrzése. A Magyar Jogászegyesületben ma este dr. Róth Pál előadást tartott a magyar biztosító társaságoknak az új osztrák regulatívummal szemben való

helyzetéről. Az előadó szerint ez a regulatívum sok tekintetben belenyul a magyar biztosító társaságoknak a kereskedelmi- és vámszerződéssel szabályozott jogaiba és ellentétben áll a magyar kereskedelmi törvény sok paragrafusával. Róth mindezeket részletesen kimutatja és utal különösen arra az anomáliára, hogy a magyar biztosító társaságok a díjtartalékokat osztrák értékpapirokban lesznek kötelesek elhelyezni. Végül felhívja a felolvasó a kormány figyelmét arra, hogy a megkötendő kereskedelmi- és vámszerződésben gondoskodjék ezeknek a viszásságoknak a megszüntetéséről és ha ez lehetséges nem volna, alkosson a saját hálskörében haszon szigorú biztosítási törvényt. A tetszessel fogadott értekezés után dr. Havass Rezső adott elő fejtetést az 1896-diki osztrák biztosítási rendeletről.

A kiállítási épületek lebontása. Az ezredévi kiállítás területén a téli zord időben is nagyban folyik a munka. Most szedik szét a lebontásra kerülő pavilonokat, a melyek közül több már tető nélkül van és csak az üres falai meredeznek az égnek. A rombolás munkája egész télen át tartani fog, hogy kora tavasszal meg lehessen kezdeni a kiállítási területnek parkká való átalakítását, a fáknak és virágoknak ültetését. A főváros által bérbé adott pavilonok azonban továbbra is épen maradnak.

Dohánytermelés Csetneken. A kitűnő dohánról híres Csetneken a múlt évben termelt dohány beváltását a napokban eszközölték. Beszolgáltattak az 1. osztályba 622, a másodikba 2179, a harmadikba 1689, a negyedikbe 1595 kilogramot, melyért az előleggel együtt kifizették 1342 frt 39 krt. Ezelőtt Csetneken 300—400 sőt 500 mázsára is fölment a dohánytermelés, a termelők ekkor 18—20.000 forintot vettek be. A legnagyobb termelők és birtokosok az utóbbi években mindinkább felhagynak a dohány ültetésével, a minek az az oka, hogy az árak ocsók, az osztályozás nagyon szigorú, sok az újítás a beesésnél és ellenőrzésnél, a mely a termelőket elkedvetleníti.

Hetvenötezer forint hamis pénz. A Csehországi Graslitzbán körülbelül tíz nappal ezelőtt abban a pillanatban fogtak el egy fiatal embert, amikor egy hamis százason akart tulajdoni. Minthogy nem akarta semiképen sem megmondani a nevét, elvitték az égeri törvényszékhez, ahol megmózták. Hát a zsebeiben csak hetvenötezer forint hamis bankót találtak tízesekben, százásokban és ezresekben. Arra már megmondta, hogy hol van a hazája. Akkoriban Csehországban egy georgswaldi hotelban lakott, amelynek személyzetétől a rendőrség sok mindent megtudott. Két hónappal ezelőtt köszöntött be a tehetséges ifjú ember a fogadóba, ahol négy hétre előre kifizette a szállást meg a kosztot, természetesen — százással. Még azt is elmondotta bizalmasan, hogy egészségének helyreállítása végett jött Georgswaldba, amelynek levegője kiválóan alkalmas az ő bajának a gyógyításához. A hotelből azután többször elment néhány napos üzleti utakra nagyobb városokba, Csehországba és Németországba. A rendőrség házkutatást tartott a fogadóbeli szobájában, s ott egész kiállított pénzhamisító szerszámot, sokszorosító papírost és sok levelet találtak, a melyek különböző városokból voltak kelteve. A rendőrség most azon buzdólkodik, hogy a pénzhamisítónak, aki a fogadóban Drasche Henriknek mondotta magát, esetleges czinkostársait is ki-nyomozza.

Romlásnak kitett áru rendelkezésre bocsátása. A kir. Curia egy felmerült eset alkalmából kimondta, hogy oly esetben, midőn minőségénél fogva romlás

nélkül el nem tartható árurol van szó, a rendes kereskedői gondolkodás abban áll, hogy a vevő azt előleges szakértői szemle után nyilvános árverésen eladassa. — A Curia ezen határozatát ismertetve, helyesen jegyzi meg a „Jogt. Közl.”: „Először látjuk kimondva a vevőnek azt a kötelezettségét, hogy romlásnak kitett árut ő tartozik előleges szakértői szemle után megvizsgáltatni és tartozik nyilvános árverésen eladni. Ez nagyon súlyos teher, és gyakran nagy kárt érthet a vevőre ez az elv, mely a törvényből világosan nem folyik. A törvény rátiójának sem felel meg. A vevő nem tartozik egyebet tenni, csak rendelkezésére bocsátani és egyelőre megőrizni. Mihelyt az előbbi megtette, már az előadó abban a helyzetben, hogy megfelelhessen az előirt törvényes kötelezettségeknek: bizonyítson ő, kérjen ő előleges bírói szemlét és annak eredményéhez képest álljon el az ügyeltől, vagy érvényesítse vételár iránti igényeit. A kereskedelmi törvény 347. §-a értelmében csak jogosítva, tehát nem kötelezve, van a vevő az áru hiányait szakértői szemle útján megállapíthatni és a romlásnak kitett árut eladni. Kényszerítő ok nélkül a törvénynek ezen intézkedését megmásítani és a jogból köteletséget alkotni nem szabad.”

Szerpentin-út a Rózsahegyre. Említettük, hogy a közmunkák tanácsa a budai hegyoldalra nagyarányú szabályozási tervet dolgozott ki. E tervhez keretében azonban a közmunkák tanácsa a Rózsahegyre vezető kocsiút létesítéséről nem gondoskodott, mert figyelembe vette ama tetemes költségeket, melyekbe ily út létesítése kerülné. A Rózsahegy és környékének fejlődésére való tekintetből azonban erre az utra okvetlenül szükség van. A mérnöki hivatal azért a hegyre vezető ut létesítését javasolja és ennek tervét már el is készítette. A Szerpentin-út a Primás-utczánál kezdődik és a Mecset-utczán áthaladva, a Zárda-utczába ér, innen egy darabon egyenes irányban haladva, 100 méter hosszú kanyarulattal ismét a Zárda-utczába tér vissza. Végre kettős fordulatot tesz a Kalváriahegy felé, a honnan azután a Külső-Zárda-utczában egyenes irányban folytatódik. Ez az ut a Zárda- és Margit-utczák alsó részén levő házakat és a mellettük elvonuló utakat nem érinti. Hossza 600 méter szélessége 8, ől és emelkedése 7.6 százalék. A építési költségek a ki-sajátítások nélkül mintegy 200,000 frtra rugnának. Az ut kiépítése végett csak néhány viskót kellene kisajátítani.

A jövő évi közmunkák. Az 1897. évi közmunka-programmot a közgyűlés megállapította és valószinű, hogy azt a helygymniszter is változatlanul elfogadja. Miután a közmunkák szilárdsága, helyes végrehajtása és a főváros pénzügyi érdekei tekintetéből is okvetlenül szükséges, hogy az egyes munkákat az arra alkalmas évszakokban hajtsák végre, a tanács utasította a mérnöki hivatalt, hogy az 1897. évre megállapított utépítési, új kövezési és csatornaépítési munkák terveit és költségvetéseit legkésőbb június 1-ig mutassa be.

Az ország t. cz. dohánynagyárusaihoz!

Ámbár Magyarország dohánynagyárusainak jelentékeny és igen tekintélyes része a „**Dohányárusok Közlönyé**“-t azon meleg rokonszenvvel fogadja, mely nélkül egy oly szaklap, mint a mienk, nem állhatna fenn, mindameillet nélkülözzük a t. cz. dohánynagyárusok érdeklődését az oly kifejezetten elismert, czélszerű vállalatunk iránt, kik attól részint nyelvi, részint gazdasági tekintetektől távol maradnak. Tapasztalásból tudjuk, hogy más indokok nem forognak fenn arra nézve, hogy a megillető érdeklődés mutatkozzék egy lap iránt, mely minden számában világosan igazolja, hogy azon hivatás jólétét, melynek érdekében sikra száll, szíven hordozza. Mertmivel volna indokolható a részvétlenség oly lap iránt, mely híven tolmácsolja mindazon kívánságokat, nehezteléseket, panaszokat és sóhajokat, melyek évről-évre százféle variációban mertülnek fel és minden haladást megakadályoznak? Mi indokolhatná azt, hogy a dohánynagyárusok egy része még mindig távol tartja magát egy oly mozgalomtól, melynek czélja a testületi szellemet fejleszteni és szilárd alakulást adni egy foglalkozási ágnek, mely eddigelé csak szórványosan fejezte ki a javulás utáni törekvését.

Egyáltalában nem szándékunk lapunkat, amely életképességét már bebizonyította, és így a reklámot nélkülözheti, dicsekvő módon ajánlani. De ami bennünket arra késztet, hogy az ország t. cz. dohánynagyárusaihoz forduljunk, nem egyéb, mint az a kérelem hogy mindenki tehetsége szerint járuljon vállalatunknak minél nagyobb mérvben leendő kiterjesztéséhez, mert a biztos eredmény csak ez esetben fog gyorsan bekövetkezni. Legyen mindenki, aki a lapra még nem fizetett elő és ettől kicsinyes okok által vissza tartatott, azon meggyőződésben, hogy azon néhány fillér, melyet áldoz, oly célra szolgál, mely az ő érdekeit is előmozdítja és az ő kívánságait is illetékes helyen terjesztik elő. Mindenki, aki a lapot megkapja, azt kollegáinak is ajánlja! A dohánynagyárusok helyzete komoly és az ő üzleti tevékenységüknek különös jelentőség mindaddig nem tulajdonították, míg ők maguk testületileg nem szervezkednek. Ezen célt elérni, az együttműködést lehetővé tenni, a közös ügynek egészséges bason alapuló fejlesztését előmozdítani, ez képezi azon programot, melyhez a „**Dohányárusok Közlönye**“ ragaszkodik és melynek pontos keresztülvitelére, megvalósítására törekszik.

Kérjük a dohánynagyárus urakat, hogy a közös ügy érdekében elenk agitációt sziveskedjenek kifejtteni.

A „DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

szerkesztősége.